**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ**
**М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университеті**

БЕКІТЕМІН
М. Әуезов атындағы
Оңтүстік Қазақстан университетінің
Басқарма мүшесі – академиялық
мәселелер жөніндегі проректор
_____ Кудретуллаева Р.О.
«___» _____ 2026 ж.

# «Зерттеу дағдылары мен цифрландыру контекстіндегі арнайы білім беру саласындағы заманауи оқыту әдістемелері және логопедиялық қызмет» курсының

# БАҒДАРЛАМАСЫ

Оқу мерзімі: 2 апта
Жалпы сағат саны: 80

Шымкент, 2026ж.

Бағдарлама «Тарих және педагогика» факультетінің «Жалпы педагогика және психология» кафедрасының мәжілісінде қаралып, Оқу-әдістемелік кеңеске талқылауға ұсынылды (хаттама №___, «____»_____ 2026 ж.).

Химия кафедрасы меңгерушісі Усенова А.М.

Бағдарлама университеттің Оқу-әдістемелік кеңесінде қаралып, бекітілді (хаттама №___, «____»_____ 2026 ж.).

Оқу-әдістемелік бірлестігінің жетекшісі Туребекова Г.З.

Жалпы білім беру ұйымдарының Ерте қолдау көрсету педагогі, эргопедагог, қарым-қатынас және әлеуметтік өзара іс-әрекет бұзылыстары немесе қиындықтары бар балалармен жұмыс жөніндегі педагог, психикалық дамуы тежелген (ПДТ) және оқуда қиындықтары бар балалармен жұмыс жөніндегі педагог мамандарға арналған «Зерттеу дағдылары мен цифрландыру контекстіндегі арнайы білім беру саласындағы заманауи оқыту әдістемелері және логопедиялық қызмет» атты педагогтердің біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы

**Бағдарламаны құрастыру бойынша жұмысшы тобы**

| № | Аты-жөні | Қызметі | Байланыс деректері |
|---|---|---|---|
| 1. | Усенова А.М. | Кафедра меңгерушісі | 8 701 918 57 73 |
| 2. | Абдукаримова У.А. | Аға оқытушы | 8 775 969 99 35 |

**Қысқартулар:**

ҚР – Қазақстан Республикасы
ӘБ – әдістемелік бірлестік.
ББ – білім беру бағдарламасы
ОӘК- оқу-әдістемелік кешен
МЖМБС – мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты.
ТӨЖ – тыңдаушының өзіндік жұмысы
ЕББҚ – ерекше білім беру қажеттілігі
ПДТ – психикалық даму тежелуі
ЖИ – жасанды интеллект
АКТ – ақпараттық-коммуникациялық технологиялар
МҚТ - мінез-құлықты қолданбалы талдау
АСБ - аутизм спектрінің бұзылысы
ADOS-2 - Autism Diagnostic Observation Schedule, (Аутизм кезіндегі диагностикалық тексеру жоспары, екінші басылым)

## 1. Жалпы ережелер

1.1 «Зерттеу дағдылары мен цифрландыру контекстіндегі арнайы білім беру саласындағы заманауи оқыту әдістемелері және логопедиялық қызмет» курсының бағдарламасы (бұдан әрі - бағдарлама) ерте қолдау көрсету педагогі, эргопедагог, қарым-қатынас және әлеуметтік өзара іс-әрекет бұзылыстары немесе қиындықтары бар балалармен жұмыс жөніндегі педагог, психикалық дамуы тежелген (ПДТ) және оқуда қиындықтары бар балалармен жұмыс жөніндегі педагог лауазымдары бар педагог мамандардың біліктілігін арттыру арттыруға арналған.

1.2. Бағдарлама инклюзивтік білім беру жағдайында ерекше білім беруді қажет ететін балалармен жұмыс жүргізуге бағытталған жаңа педагог лауазымдары арасында арнайы педагогика бойынша кәсіби құзыреттіліктерді дамытуға бағытталған.

1.3 Тыңдаушылардың педагогикалық қызметін, білім, білік, дағдылар жүйесін жетілдіреді. Бағдарлама мазмұны жалпы орта білім беру ұйымдарындағы ЕББҚ балаларға психологиялық-педагогикалық қолдау көрсету тобы педагогтарының біліктілігін арттыруда заманауи кәсіби ақпараттармен, АКТ қамтамасыз етілген және практикаға бағдарланған.

## 2. Глоссарий

**Инклюзивті білім беру** (ЮНЕСКО) - кемсітушіліктің барлық түрлерін жоя отырып, балалар мен қауымдастықтарды оқытудың әртүрлілігін және әртүрлі қажеттіліктері мен қабілеттерін, сипаттамалары мен үміттерін құрметтей отырып, барлығына сапалы білім беруге бағытталған жалпы білім беруді дамытудың үздіксіз процесі

**Инклюзивті білім беру** («Білім туралы» ҚР Заңы) - ерекше білім беру қажеттіліктері мен жеке-дара мүмкіндіктерін ескере отырып, барлық білім алушылар үшін білім алуға тең қолжетімділікті қамтамасыз ететін процесс Білім алу үшін арнаулы шарттар («Білім туралы» ҚР Заңы)

**Ерекше білім беру қажеттіліктері бар адамдар (балалар)** («Білім туралы» ҚР Заңы) - тиісті деңгейде білім алу және қосымша білім алу үшін арнаулы жағдайларға тұрақты немесе уақытша қажеттілік көріп жүрген адамдар (балалар)

**Жалпы білім беретін мектеп** («Білім туралы» ҚР Заңы) - білім алушылар мен тәрбиеленушілерге мектепке дейінгі тәрбие беру мен оқыту бағдарламаларын, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білімнің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын, арнаулы оқу мен жеке дамыту бағдарламаларын, сондай-ақ қосымша білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымы

**Психологиялықпедагогикалық қолдау** («Білім туралы» ҚР Заңы) - оның барысында ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау негізінде ерекше білім беру қажеттіліктері бар адамдарды (балаларды) табысты оқыту және дамыту үшін әлеуметтікпсихологиялық және педагогикалық жағдайлар

жасалатын білім беру ұйымдарында іске асырылатын жүйелі-ұйымдастырылған қызмет;

**Жеке оқу бағдарламасы** - сыныпта қалыпты дамып келе жатқан құрдастарымен оқитын зиятында бұзылыстары бар оқушы үшін оның оқу деңгейін және жаңа оқу материалын игеруге дайындығын бағалау негізінде жасалған оқу бағдарламасы

**Ерте педагогикалық көмек көрсету** - баланың дамуындағы бұзушылықтарды ерте анықтау (Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің «Мүмкіндігі шектеулі балаларды арнайы психологиялық-педагогикалық қолдау стандарты» бұйрығы)

**Балалар мен олардың отбасыларын ерте қолдау** - бұл жас балалардың дамуындағы проблемаларды анықтауға, олардың ерекшеліктері мен қажеттіліктерін бағалауға, физикалық және психикалық дамуға ықпал етуге, олардың табиғи өмірлік жағдайларға қатысуына, балаларды құрдастарының ортасына қосуға және оларды біріктіруге және нысаналы топтың балаларының отбасын қолдауға бағытталған іс-шараларға бағытталған әртүрлі іс-шаралар мен технологиялар жүйесі

**Альтернативтік коммуникация** – бұл егер олар оны қанағаттанарлық түрде түсіндіре алмаса, адамдарға әдеттегі сөйлеуді толықтыратын немесе алмастыратын қарым-қатынастың барлық тәсілдері

**Ақпараттық-коммуникативтік технологиялар** (бұдан әрі – АКТ) – бұл оқыту процесінде АКТ құралдарын пайдаланудың психологиялықпедагогикалық негіздерін ескере отырып, әртүрлі формаларда алынатын, өңделетін және ұсынылатын ассоциативтік байланысты ақпарат идеясын одан әрі дамытуды іске асыратын мультимедиялық интеграцияланған ортада жұмыс істеу технологиясын меңгеру тәсілдері;

**Қарым-қатынас пен әлеуметтік өзара іс-қимылдың бұзылуы - т**ілді пайдалана отырып және басқа адамдармен тиімді қарым-қатынас жасай отырып, проблемалардың бұзылуының себептерін, көріністері мен сипатын бағалаудың психологиялық-педагогикалық критерийлеріне негізделген «аутизм» және «аутизм спектрінің бұзылуы» клиникалық диагноздарын жүйелеу

**Мінез-құлықты қолданбалы талдау** МҚТ - (ағылш. Applied behavior analysis, ABA) қоршаған орта факторларының адамның мінез-құлқына әсерін зерттейтін ғылым саласы;

**Аутизм спектрінің бұзылысы** (бұдан әрі - АСБ) - әлеуметтік өзара іс-қимыл мен әлеуметтік байланыстарды қолдау және бастау қабілетінің тұрақты тапшылығымен, сондай-ақ мүдделерінің шектелуімен және жиі қайталанатын мінез-құлық актілерімен сипатталатын дамудың жалпы бұзылуы

**ADOS-2** - Autism Diagnostic Observation Schedule, (Аутизм кезіндегі диагностикалық тексеру жоспары, екінші басылым). Бұл әдістеме АСБ анықтауда халықаралық деңгейде мойындалған «алтын стандарт» болып саналатын диагностикалық құрал.

**Геймификация** – білім алушылардың оқу белсенділігі мен қызығушылығын арттыру мақсатында ойын элементтерін оқу үдерісіне енгізу тәсілі.

**Академиялық адалдық** – оқу және ғылыми қызмет барысында адалдық, дербестік, жауапкершілік және авторлық құқық қағидаларын сақтау.

**Кәсіби рефлексия** – педагогтің өзінің кәсіби қызметін, қолданған әдістерінің тиімділігін және кәсіби даму қажеттіліктерін жүйелі түрде талдауы.

## 3. Бағдарлама тақырыптары

Модуль 1. Жалпы білім беру ұйымдарында инклюзивті білім беруді қамтамасыз ету

1. Инклюзивті білім: мәселелері, перспективалары мен дамуы
2. Заманауи оқыту әдістемелері
3. Білім алушыларды даярлау сапасын қамтамасыз ететін нормативтік-әдістемелік құжаттар мен материалдар
4. Жалпы білім беру ұйымдарында инклюзия жолындағы қиындықтар мен кедергілер
5. Инклюзивті білім беру білім алушылардың толеранттылығын қалыптастыру құралы ретінде
6. ЕББҚ бар білім алушыларды оқуға бейімдеуді психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу

**Модуль 2. Заманауи оқыту технологиялары**

7. Психологиялық-педагогикалық қолдау жүйесіндегі арнайы педагогтің кәсіби құзіреттері: заманауи тәсілдер мен технологиялар
8. Ерте жастағы балалар мен олардың отбасыларына ерте қолдау көрсету
9. Психикалық дамуы тежелген (ПДТ) және оқуда қиындықтары бар балалармен жұмыс ерекшеліктері
10. Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінде педагог-логопедтің кәсіби іс-әрекетінің мазмұны мен бағыттары
11. Балаларды әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлауда эргопедагогтың қолдау қызметі
12. Қарым-қатынас жасауда және әлеуметтік өзара әрекеттесуде бұзылыстары немесе қиындықтары бар балаларға психологиялық-педагогикалық көмек
13. Мінез-құлықты қолданбалы талдау аутистік спектрлі балалармен жұмыс тәсілі ретінде
14. АДОС 2 аутистік спектрді диагностикалау әдістемесі ретінде

## 4. Бағдарламаның мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелері

Бағдарламаның мақсаты – ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды психологиялық-педагогикалық қолдаудың сапасын арттыру, инклюзивті білім беру қолжетімділігін кеңейту және тереңдету, қазіргі жағдайда маманның кәсіби бейнесін қалыптастырудағы педагогикалық білімнің рөлі туралы идеяларды қалыптастыру.

Бағдарламаның міндеттері:

1. Заманауи арнайы педагогиканың теориялық және әдіснамалық мәселелерін қарастыру

2. Арнайы педагогика ғылымының негізгі принциптерімен және категорияларымен танысу

3. Ерте қолдау көрсету педагогі, эргопедагог, қарым-қатынас және әлеуметтік өзара іс-әрекет бұзылыстары немесе қиындықтары бар балалармен жұмыс жөніндегі педагог, психикалық дамуы тежелген (ПДТ) және оқуда қиындықтары бар балалармен жұмыс жөніндегі педагог лауазымдары бар педагог мамандардың кәсіби іс-әрекетінде арнайы педагогикалық білімдерді қолданудың практикалық дағдылары мен біліктерін қалыптастыру

Курсты аяқтағаннан кейін тыңдаушылар:

- арнайы педагогика мен психологияда қолданылатын негізгі психологиялық, әлеуметтану және философиялық ұғымдар мен терминдерді білуі;
- оқу процесінде аудиториямен тиімді әрекеттесу дағдыларын дамытуға қажетті білімдерін кеңейту;
- қолданбалы мінез-құлықты талдау курсының әртүрлі салаларында қолданылатын әдістерді меңгеруі;
- ерекше білім беру қажеттілігі бар балаларға қолдау көрсетудің заманауи тәсілдері туралы идеяларды қалыптастыру;
- ерекше білім беру қажеттілігі бар балаларға логопедиялық көмек көрсету бойынша әзірленген практикалық әдістерімен, тәсілдерімен және техикаларымен жұмыс істей білуі керек.

## 5. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны

Бағдарлама 2 модульден тұрады: Жалпы білім беру ұйымдарында инклюзивті білім беруді қамтамасыз ету; Заманауи оқыту технологиялары.

Модуль 1. Жалпы білім беру ұйымдарында инклюзивті білім беруді қамтамасыз ету

Тақырып 1. Инклюзивті білім: мәселелері, перспективалары мен дамуы

Тақырып 2. Заманауи оқыту әдістемелері

Тақырып 3. Білім алушыларды даярлау сапасын қамтамасыз ететін нормативтік-әдістемелік құжаттар мен материалдар

Тақырып 4. Жалпы білім беру ұйымдарында инклюзия жолындағы қиындықтар мен кедергілер

Тақырып 5. Инклюзивті білім беру білім алушылардың толеранттылығын қалыптастыру құралы ретінде

Тақырып 6. ЕББҚ бар білім алушыларды оқуға бейімдеуді психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу

Модуль 2. Заманауи оқыту технологиялары

Тақырып 1. Психологиялық-педагогикалық қолдау жүйесіндегі арнайы педагогтің кәсіби құзіреттері: заманауи тәсілдер мен технологиялар

Тақырып 2. Ерте жастағы балалар мен олардың отбасыларына ерте қолдау көрсету

Тақырып 3. Психикалық дамуы тежелген (ПДТ) және оқуда қиындықтары бар балалармен жұмыс ерекшеліктері

Тақырып 4. Психологиялық-педагогикалық қолдау қызметінде педагог-логопедтің кәсіби іс-әрекетінің мазмұны мен бағыттары

Тақырып 5. Балаларды әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлауда эргопедагогтың қолдау қызметі

Тақырып 6. Қарым-қатынас жасауда және әлеуметтік өзара әрекеттесуде бұзылыстары немесе қиындықтары бар балаларға психологиялық-педагогикалық көмек

Тақырып 7. Мінез-құлықты қолданбалы талдау аутистік спектрлі балалармен жұмыс тәсілі ретінде

Тақырып 8. АДОС 2 аутистік спектрді диагностикалау әдістемесі ретінде

## 6. Оқу процесін ұйымдастыру

Біліктілікті арттыру курстары келесі режимде ұйымдастырылады:

1. Осы бағдарламаның 1-қосымшаға сәйкес курстың оқу-тақырыптық жоспарына сәйкес онлайн оқыту. Күндізгі бөлімдегі курстардың ұзақтығы 72 сағатты құрайды.

2. Оқу процесін онлайн режимінде ұйымдастыру кезінде тыңдаушылардың білімін бақылау және бағалау мақсатында өзіндік жұмыс, жобалық жұмыс, шағын сабақтар (шағын іс-шаралар) презентациясы, қорытынды тестілеу жүзеге асырылады. Курстың оқу-әдістемелік кешеніне (бұдан әрі – ОӘК) өздік жұмысқа тапсырмалар, тест тапсырмалары, жобалық жұмыс тақырыптары және шағын сабақтар (шағын іс-шаралар) енгізілген.

3. Оқу үдерісі оқытудың интерактивті формалары мен әдістерін қамтиды: лекция, семинар, практикалық жұмыс, бару практикалық сабақтар, тренинг, шеберлік сыныбы, конференция, дөңгелек үстел, шағын сабақ презентациясы, рөлдік ойындар, кейс әдісі, бейнефильмдерді талқылау, мәселелерді бірлесіп шешу, сонымен қатар вебинар, онлайн форум, онлайн-консультация және онлайн оқыту курсы бойынша тыңдаушының өзіндік жұмысы.

4. Тыңдаушылардың кәсіби құзыреттіліктерінің даму деңгейін анықтау үшін профессор-оқытушылар құрамымен курстың оқу-әдістемелік кешеніне

енгізілген бағалау критерийлері мен бағдарламаның мазмұнын меңгеру параметрлері әзірленеді.

## 7. Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету

1) педагог кадрлардың біліктілігін арттыру бағдарламасы;
2) зерттеу нәтижелерін талдауға және пәнаралық командалық бағалауға арналған үлестірме материалдар. Ерте жастағы балаларға арналған арнайы дамыту бағдарламасы негізінде жеке дамыту бағдарламаларын құру процесін суреттейтін үлестірме материалдар;
3) ППТК және ОО мамандарының қызметін ұйымдастыратын және олардың жұмыс мазмұнын ашатын құжаттама пакеті: ППТК түзету сабақтарының жоспары; психологиялық-педагогикалық қолдау саласында мемлекеттік қызметтер көрсету шеңберіндегі көмек түрлері және олардың жұмыс мазмұнын ашатын: жеке-дамытушылық бағдарламалар, түзету сабақтарының басталуындағы баланың жағдайы (баланың мінездемесі), түзетудамыту сабақтарының мазмұны: дамыту жұмысының бағыттары; дамыту жұмысының әдістері, әдістемелері, тәсілдері, құралдары;
4) ерте жастағы балаларға арналған жеке дамытушылық көмек бағдарламаларының үлгілері;
5) тыңдаушылармен кері байланыс парақтары, қорытынды бақылау және өзіндік жұмыс материалдары.
6. АСБ бар балаларға командалық бағалау жүргізу, жеке-дамытушылық сабақтар жасау процесін талдау үшін таныстырылымдар мен үлестірме материалдар.

## 8. Оқу нәтижелерін бағалау

Тыңдаушылардың білімін бақылау және бағалау мақсатында: дербес жұмыс, экспресс-сауалнамалар, дәріс материалдарының фрагменттерін таныстыру, қорытынды тестілеу жүргізіледі.

Курсанттардың қызметін бағалау дербес және тест тапсырмаларын орындау нәтижелері бойынша, сондай-ақ курстардан өту барысында практикалық жұмысқа қатысу бойынша жүзеге асырылады.

Педагогтың жеке және кәсіби дамуына бағытталған біліктілікті арттыру процесінің нәтижелілігі мен тиімділігінің критерийі курсанттың курстық дайындық кезінде және курстан кейінгі кезеңде көрсеткен кәсіби белсенділігі болып табылады.

Тыңдаушыларды бағалау критерийлері:

1) курс бағдарламасы шегінде материалды меңгеру;

2) өзін-өзі оқытуды және кәсіби қызметті жалғастыру үшін жеткілікті білімге ие болу;

3) психологиялық-педагогикалық процестің нақты міндеттерін шешудегі қабілеттілік пен белсенділік, нақты өндірістік жағдайды түсіне білу болып табылады.

Тыңдаушылардың кәсіби құзыреттіліктерінің қалыптасу деңгейін анықтау, Бағдарлама мазмұнын меңгеру үшін профессорлық-оқытушылар құрамы кері байланыс пен қорытынды тестілеуді жүзеге асыру үшін бағдарламаның әрбір тақырыбы шеңберінде бақылау тапсырмаларын (өзіндік жұмыстар, сауалнама парақтары және т.б.) әзірлейді. Алынған кері байланыс негізінде дәрістер мен практикалық сабақтардың мазмұнына түзетулер енгізіледі, қосымша материалдар таңдалады (құжаттама үлгілері, әдебиеттер тізімі, дидактикалық материалдар тізімі, бейнематериалдар және т.б.).

Бағдарлама мазмұнына қосымша түсіндірулер жүргізіледі.

## 9. Курстан кейінгі қолдау

Тыңдаушыларға қолдау көрсету электрондық почта, Zoom, telegram, WhatsApp желілері арқылы жүргізіледі.

Арнайы педагогтардың кәсіби тұрғыдан өсуінде, білімдерін жетілдіруде әдістемелік-ғылыми тұрғыдан кеңес беру жүзеге асырылады.

Сонымен бірге курс тренерлері мүмкіндігінше арнайы педагогтардың келісімімен сабақтарына қатысып, талдау жасай алады. Сабаққа қатысу барысында мына мәселелерге назар аударылады: курс кезінде алған теориялық білімді практикада қолдана алуы, сабағын жаңа технологиялар мен белсенді оқыту әдістері арқылы өтуі. Арнайы педагогтармен кері байланыс орнатылып, әдістемелік қолдау көрсетіледі.

Курс тыңдаушыларына семинарлар, дөңгелек үстелдер, тренингтер ұйымдастыру арқылы қолдау көрсетіледі.

## 10. Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі

Курс бойынша негізгі әдебиеттер:

1. «Білім туралы» ҚР Заңы (01.09.2024 ж. жағдай бойынша өзгерістермен және толықтырулармен).
2. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне инклюзивті білім беру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» ҚР 2021 жылғы 26 маусымдағы № 56-VII ҚРЗ Заңы.
3. «Ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 12 қаңтардағы № 4 бұйрығы. (28.06.2024 ж. жағдай бойынша өзгерістермен және толықтырулармен).
4. «Білім беру ұйымдарында психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 12 қаңтардағы № 6 бұйрығы. (28.06.2024 ж.жағдай бойынша өзгерістермен және толықтырулармен)
5. Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі Стратегиялық даму жоспары (Қазақстан Республикасы Президентінің 2018 жылғы 15 ақпандағы № 636 Жарлығы)

6. «Қазақстан Республикасының мектепке дейінгі білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 20 желтоқсандағы № 557 бұйрығына өзгеріс пен толықтыру енгізу туралы. «Білім туралы» ҚР Заңы.
7. «Ерекше қажеттіліктері бар адамдарға білім беру саласындағы саясат және практикалық қызмет принциптері туралы» Саламан декларациясы, 1995ж.
8. 2020 жылғы 27 мамырдағы «Жергілікті атқарушы органдар көрсететін психологиялық-педагогикалық қолдау саласында мемлекеттік қызметтер көрсету қағидаларын бекіту туралы» № 223 бұйрық. (17.11.2022 ж. жағдай бойынша өзгерістермен және толықтырулармен)
9. 2022 жылғы 31 тамыздағы «Мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру, тиісті типтер мен түрлердегі қосымша білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» № 385 бұйрық. (02.08.2024 ж. жағдай бойынша өзгерістермен және толықтырулармен)
10. 2020 жылғы 6 сәуірдегі «Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту, орта, арнайы, қосымша, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдары педагогтерінің жүргізуі үшін міндетті құжаттардың тізбесін және олардың нысандарын бекіту туралы» №130 бұйрық. (29.10.2024 ж. жағдай бойынша өзгерістермен және толықтырулармен)
11. Мүмкіндігі шектеулі балаларға арналған пәнаралық командалық бағалау мен жеке-дамытушылық бағдарламалардың ұйымдастырушылықәдістемелік негіздері (16.02.23ж. 15/967-И хат).
12. Мүгедектігі бар баланың отбасына Әрекет етудің, тіршілік-тынысы мен денсаулық шектеулерінің халықаралық жіктемесі қағидаттарында кешенді көмек көрсету (10.03.2022 ж. №18-3/55-хат)
13. Аутизмі бар балаларға арналған арнайы дамыту бағдарламасы (29.10.2020 ж. №18-1/650 хат).
14. Сенсомоторлық түзету әдістерін қолдана отырып, мектеп жасына дейінгі балаларды психологиялық-педагогикалық оңалту (12.02.2019 ж. №1250/11 - 3/199 хат).
15. Детский аутизм. Диагностика и консультирование. Практическое руководство для специалистов психолого-медико-педагогических консультаций. /құрастырушы-авторлар А.К. Ерсарина, Р.К. Айтжанова / - Алматы – 2011.
16. З.Б. Джангельдинова, М.Е. Баймуханова, Ю.В. Шевченко. Использование альтернативной системы коммуникации в коррекционной работе с детьми с особыми образовательными потребностями в условиях реабилитационного центра и кабинета психолого-педагогической коррекции. Алматы, 2018.
17. И.Г. Елисеева, П.К. Ерсарина. Психолого-педагогическое сопровождение детей с особыми образовательными потребностями в общеобразовательной школе. Әдістемелік ұсынымдар. Алматы: ТП ҰҒПО -2019 г. 96 б.
18. И.Г. Елисеева, Ж.Б. Аханова. Психолого-педагогическая поддержка школьников с особыми образовательными потребностями в

общеобразовательной школе (деңгейлік тәсіл): әдіст. ұсынымдар - Алматы: АИБД ҰҒПО, 2020. 69 б.
19. Е.В. Егорова, Ж.Б. Аханова, Д.Х. Култаев. Сопровождение детей с особыми образовательными потребностями педагогом-ассистентом в организациях образования: әдіст. ұсынымдар/- Алматы: АИБД ҰҒПО, 2022. 42 б.
20. А.К. Ерсарина. Психологическое сопровождение детей с особыми образовательными потребностями в общеобразовательных организациях: әдіст.ұсынымдар - Алматы: АИБД ҰҒПО, 2022. 146 б.
21. А.К. Ерсарина. Оказание логопедической помощи детям с особыми образовательными потребностями в общеобразовательной школе: әдіст.ұсынымдар - Алматы: АИБД ҰҒПО, 2023. 95 б.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Р.А. Сулейменова Система ранней коррекционной помощи детям с ограниченными возможностями в Казахстане: проблемы создания и развития. – Алматы.: 2001.
2. Северные дети. Раннее вмешательство для детей и семей. Результаты проекта «Раннее вмешательство для семей» СПб, 2012.
3. П.Л. Жиянова. Семейно-центрированная модель ранней помощи. – М.: 2006.
4. Питерси, Р.Трилор, С.Кернс, Д.Ютер, Э.Бра. Маленькие Ступеньки. Программа ранней педагогической помощи детям с отклонениями в развитии. М.:1998.
5. М.Нэнси, Джонсон-Мартин, Кеннет Г.Дженс, М. Сюзен. Аттермиер, Юонни Дж.Хаккер. Программа «Каролина» СП. Институт раннего вмешательства: 2005. Руководство по раннему обучению. Портредж, АҚШ СПБ. 1992.
6. Т.П.Медведева, И.А.Панфилова, Е.В. Поле. Комплексное развитие детей с синдромом Дауна: групповые и индивидуальные занятия. Метод. пособие. - М.: Благотворительный фонд «Даунсайд Ап», 2004.
7. Специальная коррекционно-развивающая программа для детей с нарушениями интеллекта/А.К.Ерсарина, Д.Р.Юлдабаева. – Алматы: АИБД ҰҒПО, 2021.
8. Телесные практики, сенсорная интеграция и эрготерапия: сборник методических материалов. – Пермь, 2018
9. Ольга Богдашина. Расстройства аутистического спектра: введение в проблему. Красноярск,2012.
10. М.М. Семаго, Н.Я. Семаго. Теория и практика углубленной психологической диагностики. От раннего до подросткового возраста - М.,2018.

Электрондық ресурстар:

1.https://nsportal.ru/nachalnaya-shkola/materialymo/2014/12/01/metodikaglobalnogo-chteniya
2. http://skshi8v11.org.ru/wp
3. https://e-koncept.ru/2017/970994.htm

4. https://psyjournals.ru/kip/2007/n3/Kalashnikova.shtml
5. http://www.vestnik.vsu.ru/pdf/phylosophy/2015/04/2015-04-02.pdf
6. http://www.psychiatry.ru/lib/54/book/36/chapter/1
7. https://vestnikramn.spr-journal.ru/jour/article/viewFile/274/212